

PÕLVA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Põlva

29.06.2026 nr 1-4/26

Arvamuse avaldamine Kadaja III Liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta

Keskkonnaamet teatas 19.06.2026 kirjaga nr DM-136771-5 Põlva Vallavalitsusele, et võttis menetlusse Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond) 02.06.2026 esitatud Kadaja liivakarjääri keskkonnaloa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 02.06.2026 nr DM-136771-1, parandatud taotlus 16.04.2025 nr DM136771-5). Suuremäe Karjäär OÜ taotleb maavara kaevandamise keskkonnaluba Kadaja liivamaardla Kadaja III liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks. Taotletava mäeeraldisel pindala on 4,88 ha, kaevandatav varu 446 tuh m³ ning keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks. Kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks. Keskkonnaamet on 19.06.2026 kirjas märkinud, et kavandatava tegevuse võimalikke mõjusid hinnatakse menetluse järgmises etapis keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnangu koostamisel ning eelhindang edastatakse asjaomastele asutustele seisukoha andmiseks.

Maapõueseadus¹ (MaaPS) § 49 lõike 6 kohaselt saadab kaevandamisloa andja kaevandamisloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Keskkonnaamet edastas keskkonnaloa taotluse Põlva Vallavalitsusele üksikasjaliku arvamuse andmiseks kahe kuu jooksul pärast teate kättesaamist. Põlva Vallavalitsus saatis 06.07.2026 Keskkonnaametile kirja nr 6-3/26-1386-2 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 06.07.2026 nr DM-136771-6), milles palus pikendada arvamuse avaldamise tähtaega kuni 18.09.2026, et vallal oleks võimalik kujundada läbikaalutud seisukoht. Põlva Vallavalitsus selgitas oma 06.07.2026 kirjas, et Põlva Vallavolikogu korraline istung toimub 17.09.2026, kuna küsimus puudutab kohaliku elu korraldamise seisukohalt olulist maavarade kasutamisega seotud otsust, on vajalik teemakohase seisukoha kujundamine vallavolikogu tasandil. Keskkonnaamet nõustus tähtaja pikendamisega ning palus esitada aramus esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 17.09.2026 kuupäevaks.

Põlva Vallavolikogu on 26.06.2025 otsusega nr 1-3/15 jätnud nõustumata Kadaja liivakarjääri keskkonnaloa andmisega. Nimetatud otsus tugines asjaolule, et kavandatav kaevandamine paikneb rohevõrgustiku tugialal ning olemasolevate riiklike andmete kohaselt on ehitusliiva ja täiteliiva varustuskindlus Põlva maakonnas pikaajaliselt tagatud. Vallavolikogu hinnangul ei olnud uue karjääri rajamine rohevõrgustiku tugialale seetõttu piisavalt põhjendatud.

Võrreldes 2025. aastal menetletud taotlusega ei ole oluliselt muutunud kavandatava tegevuse asukoht, mäeeraldisel pindala, kaevandamismaht ega ala korrastamise viis. Muudatused puudutavad peamiselt taotleja esitatud täiendavaid põhjendusi piirkondliku ehitusmaavara vajaduse, rohevõrgustiku mõju vähesuse ning keskkonnamõjude kohta.

Kliimaministeeriumi 2026. aasta ehitusmaavarade varustuskindluse ülevaate kohaselt on Põlva maakonnas ehitusliiva varustuskindlus tagatud 44 aastaks, ehituskruusa varustuskindlus 12 aastaks ning täitematerjali (liiv, kruus, paekivi) varustuskindlus 60 aastaks. Kliimaministeeriumi poolt kehtestatud varustuskindluse hindamise põhimõtete kohaselt loetakse liiva ja kruusa varustuskindlust piisavaks juhul, kui see on tagatud vähemalt 10 aastaks. Seega ületavad kõik nimetatud näitajad Põlvamaal kehtivat piisava varustuskindluse piiri. Kliimaministeerium on selgitanud, et juhul kui liiva ja kruusa kaevandatav varu rahuldab maakonna vajadused enam kui kümneks aastaks, võib riigi huvi varustuskindluse aspektist puududa.

Taotleja leiab 2026. aasta seletuskirjas, et kavandatav karjäär paikneb ulatusliku rohevõrgustiku tugiala servaalal ning selle mõju rohevõrgustiku toimimisele, metsloomade liikumisele ja piirkonna looduskeskkonnale on vähene või puudub. Samuti põhjendatakse karjääri vajalikkust piirkondliku ehitusmaavara kättesaadavuse vähenemisega. Nimetatud seisukohad põhinevad valdavalt taotleja hinnangutel ning esitatud materjalid ei sisalda sõltumatut rohevõrgustiku toimivuse analüüsi ega eksperthinnangut, mis võimaldaks esitatud järeldusi kontrollida.

Põlva valla üldplaneeringu kohaselt tuleb maardlate kasutuselevõtul võimalusel vältida alasid, mis paiknevad rohevõrgustikus. Üldplaneering näeb ette, et sellistel juhtudel tuleb hinnata tegevuse mõju rohevõrgustiku toimimisele ning vajaduse korral koostada vastav eksperthinnang. Vallavolikogu hinnangul ei võimalda taotluse juurde esitatud materjalid käesoleval ajal piisava kindlusega hinnata kavandatava tegevuse mõju rohevõrgustiku sidususele, loomade liikumisvõimalustele ega võimalikele kumulatiivsetele mõjudele koos piirkonna seniste ja kavandatavate kaevandusaladega.

Keskkonnaamet edastas 28.08.2026 kirjaga nr DM-136771-8 Kadaja III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse keskkonnamõju hindamise (KMH) eelhinnangu eelnõu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu Põlva Vallavalitsusele seisukoha saamiseks. Keskkonnaamet on 28.08.2026 koostatud eelhinnangu eelnõus leidnud, et Kadaja III liivakarjääri rajamisega ei kaasne olulist keskkonnamõju ning KMH algatamine ei ole vajalik. Keskkonnaamet on pidanud vajalikuks rakendada mitmeid keskkonnameetmeid häiringute vähendamiseks, rohevõrgustiku toimimiseks ja loomastiku ning linnustiku kaitseks. Samas ei muuda nimetatud järeldus kohaliku omavalitsuse õigust kujundada seisukoht kaevandamise sobivuse kohta kohalikke olusid arvestades. Vallavolikogu hinnang tugineb lisaks keskkonnamõjudele ka ruumilise arengu, rohevõrgustiku ja avaliku huvi kaalutlustele.

MaaPS § 55 lõige 2 punkti 11 alusel on võimalik kaevandamisloa andmisest keelduda, kui kohalik omavalitsus ei ole kaevandamisloa andmisega nõustunud. MaaPS § 55 lõige 4 sätestab, et kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus kaevandamisloa andmisega, võib kaevandamisloa andja taotleja ettepanekul taotleda loa andmiseks nõusolekut Vabariigi Valitsuselt. Vabariigi Valitsus annab loa andmiseks nõusoleku, kui selleks on ülekaalukas riigi huvi.

Lähtudes eeltoodust, maapõueseaduse § 49 lõike 6 alusel ning arvestades Keskkonnaameti 19.06.2026 kirja nr DM-136771-5 ning 28.08.2026 kirja nr DM-136771-8 ja Suuremäe Karjäär OÜ esitatud keskkonnaloa taotlust, Põlva Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Nõustuda Kadaja III liivakarjääri keskkonnaloa andmisega tingimusel, et keskkonnaloale kantakse Keskkonnaameti keskkonnamõju eelhinnangus kavandatud vajalikud keskkonnameetmed.
2. Põlva Vallavolikogu peab vajalikuks, et keskkonnaloa tingimustes nähakse ette Keskkonnaameti keskkonnamõju eelhinnangus toodud leevendavad keskkonnameetmed ning nende kohustuslik rakendamine meetme olemusest ja eesmärgist tuleneva aja jooksul, sealhulgas

rohevõrgustiku toimimist tagavad meetmed, müravalli rajamine ja kasutamine, tolmutõrje ning etapiviisiline kaevandamine.

3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

4. Otsuse peale võib esitada Põlva Vallavolikogule vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama, või esitama kaebuse Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Indrek Käo

volikogu esimees

Seletuskiri Põlva Vallavolikogu 29.06.2026 otsuse eelnõu nr 1-4/26 "Arvamuse avaldamine Kadaja III Liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta" juurde

Sissejuhatus ja eelnõu sisu

Keskkonnaloa menetlus toimub maapõueseaduse ja keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) alusel. Keskkonnaloa saamiseks esitab taotleja loa taotluse Keskkonnaametile, kes on käesolevas menetluses pädev loa andja. Keskkonnaamet võttis 02.06.2026 esitatud Kadaja III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse menetlusse ning avalikustas taotluse seaduses ettenähtud korras. Vastavalt KeÜS § 41 lg 1 p-le 4 toimub loa taotlemine keskkonnaloa menetluses ning KeÜS § 47 lg-te 1 ja 4 kohaselt tuleb taotluse menetlusse võtmine avalikustada. Keskkonnaamet korraldab loa taotluse läbivaatamise, kogub vajalikud seisukohad ning teeb lõpliku otsuse loa andmise või andmata jätmise kohta.

Kohaliku omavalitsuse roll seisneb eelkõige kohalikke huve, ruumilise planeerimise eesmärgi ja kohalikke olusid puudutava arvamuse andmises. Vastavalt maapõueseaduse § 49 lõikele 6 saadab Keskkonnaamet kaevandamisloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele. Põlva Vallavolikogu esitab kirjaliku arvamuse selle kohta, kas kaevandamine taotluses märgitud asukohas on kohalikke olusid arvestades sobiv või mitte. Kohaliku omavalitsuse arvamus on oluline menetlusedokument, kuid lõplikku otsust keskkonnaloa andmise kohta ei tee kohalik omavalitsus, vaid Keskkonnaamet. Samas tuleb omavalitsuse arvamust loa menetlemisel arvestada ning see peab olema sisuliselt põhjendatud. Menetluse järgmises etapis edastatakse omavalitsusele vajaduse korral ka keskkonnamõju hindamise eelhindang, mille kohta on omavalitsusel õigus esitada täiendavad seisukohad.

Keskkonnaamet teatas 19.06.2026 kirjaga nr DM-136771-5 Põlva Vallavalitsusele, et võttis menetlusse Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond) 02.06.2026 esitatud Kadaja liivakarjääri keskkonnaloa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 02.06.2026 nr DM-136771-1, parandatud taotlus 16.04.2025 nr DM136771-5). Suuremäe Karjäär OÜ taotleb maavara kaevandamise keskkonnaluba Kadaja liivamaardla Kadaja III liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks. Taotletava mäeeraldisel pindala on 4,88 ha, kaevandatav varu 446 tuh m³ ning keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks. Kaevandatud maa korraldatakse metsamaaks.

Põlva Vallavalitsus saatis 06.07.2026 Keskkonnaametile kirja nr 6-3/26-1386-2 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 06.07.2026 nr DM-136771-6), milles palus pikendada arvamuse avaldamise tähtaega kuni 18.09.2026, et vallal oleks võimalik kujundada läbikaalutud seisukoht. Põlva Vallavalitsus selgitas oma 06.07.2026 kirjas, et Põlva Vallavolikogu järgmine korraline istung toimub 17.09.2026, kuna küsimus puudutab kohaliku elu korraldamise seisukohalt olulist maavarade kasutamist seotud otsust, on vajalik teemakohase seisukoha kujundamine vallavolikogu tasandil. Keskkonnaamet nõustus tähtaja pikendamisega ning palus esitada arvamus esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 17.09.2026 kuupäevaks.

Keskkonnaamet on 19.06.2026 kirjas märkinud, et käesolevas menetlusetapis hinnatakse kohaliku omavalitsuse põhimõttelist seisukohta selle kohta, kas kaevandamine taotluses märgitud asukohas on kohalikke olusid arvestades sobiv. Samuti on Keskkonnaamet selgitanud, et kavandatava tegevuse võimalikke mõjusid hinnatakse menetluse järgmises etapis keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindangu koostamisel ning eelhindang edastatakse asjaomastele asutustele seisukoha andmiseks.

Põlva Vallavolikogu on varasema Kadaja liivakarjääri keskkonnaloa taotluse menetlemisel jätnud keskkonnaloa andmisega nõustumata, leides muu hulgas, et kavandatav tegevus paikneb rohevõrgustiku tugialal ning ehitusmaavarade varustuskindlus Põlva maakonnas on riiklike andmete kohaselt pikaajaliselt tagatud. Käesoleva taotluse puhul ei ole võrreldes varasema menetlusega oluliselt muutunud kavandatava tegevuse asukoht, mäeeraldisel ulatus,

kaevandamismaht ega ala korrastamise viis. Muudatused puudutavad peamiselt taotleja esitatud täiendavaid põhjendusi piirkondliku ehitusmaavara vajaduse, rohevõrgustiku mõju ulatuse ning keskkonnamõjude kohta.

Taotletav Kadaja III liivakarjäär asub Põlva maakonnas Põlva vallas Mammaste külas riigiomandisse kuuluval Kiidjärve metskond 93 (katastritunnus 61901:001:0126) ja Kiidjärve metskond 51 (katastritunnus 61901:001:0128) katastriüksustel, mille riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus.

07.03.2025 esitas Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond) Kadaja liivakarjääri keskkonnaloa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 07.03.2025 nr DM-131496-1, parandatud taotlus 16.04.2025 nr DM131496-5) menetlemiseks. Suuremäe Karjäär OÜ taotles maavara kaevandamise keskkonnaluba Kadaja liivamaardla (maardla registrikaardi nr 824) Kadaja liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva aktiivse tarbevaru plokil 2 aT piires. **Põlva Vallavolikogu otsustas 26.06.2025 otsusega nr 1-3/15 mitte nõustuda Kadaja liivakarjääris maavara kaevandamiseks keskkonnaloa andmisega.** Volikogu keeldumine põhines asjaolul, et kavandatav kaevandamine on vastuolus kehtiva Põlva valla üldplaneeringuga, ohustab rohevõrgustiku toimimist ning ei ole vajalik avaliku huvi seisukohalt.

Kavandatav karjäär asus täielikult rohevõrgustiku tugialal, mille eesmärk on tagada ökosüsteemide sidusus, liikide säilimine ja loodusväärtuste kaitse. Üld- ja maakonnaplaneeringu kohaselt tuleb sellistel aladel arendustegevust võimalusel vältida, mistõttu ei ole kaevandamine antud asukohas ruumiliselt sobiv. Rohevõrgustik toimib sidusa tervikuna (tugialad ja koridorid). Kaevandamine võib katkestada looduslike alade ühendatuse ning häirida liikide liikumist, mistõttu ei saa pidada mõju piisavalt väikeseks või põhjendatuks. Riiklike andmete järgi on täiteliiva varustuskindlus Põlvamaal tagatud pikaajaliselt (kümneteks aastateks).

Kliimaministeeriumi 2026. aasta ehitusmaavarade varustuskindluse ülevaate kohaselt on Põlva maakonnas ehitusliiva varustuskindlus tagatud 44 aastaks ning täitematerjali (liiv, kruus, paekivi) varustuskindlus 60 aastaks. Liiva ja kruusa puhul loetakse varustuskindlust piisavaks juba juhul, kui see on tagatud vähemalt kümneks aastaks. Sellest tulenevalt on Põlvamaa ehitusmaavarade varustuskindlus riiklike andmete kohaselt jätkuvalt pikaajaliselt tagatud.

Taotleja esitatud andmete põhjal ei ole tõendatud olukorda, kus maakonna ehitusmaavarade varustuskindluse tagamiseks oleks vältimatult vajalik avada uus karjäär rohevõrgustiku tugialal. Samas varustuskindlus on üksnes üks kaalutav asjaolu ning seda tuleb hinnata koos rohevõrgustiku toimimise, keskkonnamõjude, kohalike olude ja ruumilise planeerimise eesmärkidega.

Uue taotletava Kadaja III liivakarjääri mäeeraldise pindala on 4,88 hektarit ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 4,91 hektarit. Seisuga 31.05.2026 on täiteliiva aktiivne tarbevaru 483 tuh m³ ja kaevandatav varu 446 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks on 29 tuh m³, kasutusaladeks üld- ja teedeehitus. Kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks.

Taotluses on välja toodud, et vajadus liivakarjääri avamiseks tuleneb sellest, et Põlva piirkonnas, rohkem kui 1000 ruutkilomeetril Põlva ümbrusest kuni Räpinani, arvestatava varuga liivakarjäärid puuduvad. Taotleja põhjendab uue karjääri vajadust väitega, et Põlva ja Räpina vahelisel alal puuduvad arvestatava varuga aktiivselt kasutatavad liivakarjäärid (vt Lisa 1, joonis 1). Joonised 1–3 on lisatud seletuskirja lõppu (lk-d 9–11).

Suuremäe Karjäär OÜ koostööpartneri, Põlvamaal tegutseva Zeigeri Veod OÜ, hinnangul on piirkonnas liiva kättesaadavus vähenenud kriitilise piirini – lähikonnas asuva TREV-2 Grupp AS-i Kadaja II liivakarjääri mäeeraldise kaevandatav varu on valdavas enamuses ammendatud ja lähiaastatel karjääri ala korrastatakse. Varasem Kadaja liivakarjäär on ammendunud ja ala on juba

metsastatud. Taotleja toob välja, et piirkonnas on varem toimunud maavara kaevandamine ning varasemad karjäärialad on korrastatud või korrastamisel (vt joonis 3). Zeigeri Veod OÜ hinnangul on samas piirkonnas uue liivakarjääri avamine äärmiselt oluline, sest Põlva ja selle ümbruse ehitusobjektid vajavad aasta aastalt järjest rohkem puistematerjale, mille kohalevedu Põlva piirkonda kaugemal lõuna pool asuvatest karjääridest on majanduslikult väga kulukas, koormab transporditeid ja keskkonda.

Mäetehnilised tingimused Kadaja III liivakarjääris asuva liiva kaevandamiseks ei ole keerulised – kattekiht on õhuke (0,3 m) ja kogu varu asub põhjaveetasemest kõrgemal. Karjäärist materjali väljaveoks saab kasutada lääne poole jäävat kruuskattega Hainjärve metsateed (tee nr 6190209), milleni rajatakse karjääri lõunaosast tee. Hainjärve tee kasutamine lepitakse kokku RMK-ga.

Maavara kaevandatakse mitme kaeveastmega. Ekskavaatoriga kaevandamisel ja laadimisel seisab ekskavaator astangu peal ning frontaallaaduriga kaevandamisel ja laadimisel liigub laadur astangu all, mõlemal juhul ammutatakse kaevist alt üles. Pöördkoppekskavaator laadib liiva kaeve-eest või puistangutest kalluritele. Väljavedu karjäärist toimub autotranspordiga. Kuna Kadaja III liivakarjääri liivas jämepurdne materjal praktiliselt puudub, siis puudub vajadus selle sõelumiseks ja materjali kasutatakse valdavalt looduslikul kujul.

Põlva valla üldplaneeringu punkt 11.3.2 sätestab, et maardla kasutuselevõtul tuleb võimalusel vältida alasid, mis asuvad rohevõrgustikus. Taotleja esitatud rohevõrgustiku kaardi kohaselt paikneb kavandatav karjäär ulatusliku rohevõrgustiku tugiala servaosas (vt joonis 2). Samas ei välista üldplaneering kaevandamist sellistel aladel täielikult. Juhul, kui kaevandamine osutub vajalikuks või majanduslikult otstarbekaks, on omavalitsusel õigus teha loa andjale ettepanek tellida pädevalt isikult kaasnevate mõjude analüüs ja/või rohevõrgustiku toimivuse analüüs.

Üldplaneering näeb ette, et maardla kasutuselevõtmise lubatavuse hindamisel tuleb kaaluda nii tegevusega kaasnevaid majanduslikke ja muid mõjusid kui ka rohevõrgustiku toimimise, väärtusliku maastiku, põllumajandusmaa ja ökosüsteemide säilimisega seotud huve. Samuti sätestab üldplaneeringu punkt 7.4.6, et rohevõrgustiku alale kavandatava tegevuse puhul on kohalikul omavalitsusel õigus nõuda rohevõrgustiku toimivuse eksperthinnangut. Seetõttu leiab vald, et enne lõplike järelduste tegemist tuleb veenduda, kas kavandatav tegevus mõjutab rohevõrgustiku toimimist, elupaikade sidusust või muid keskkonnaväärtusi ulatuses, mida seni esitatud materjalid ei võimalda piisava kindlusega hinnata. Kuigi taotleja väidab, et karjääri pindala moodustab rohevõrgustiku tugialast alla 0,04%, ei sisalda esitatud materjalid rohevõrgustiku toimivuse või elupaikade sidususe eksperthinnangut (vt joonis 2).

Võrreldes 2025. aastal menetletud taotlusega ei ole oluliselt muutunud kavandatava tegevuse asukoht, mäeeraldise ulatus, kaevandamise eesmärk ega korrastamise lahendus. Muudatused puudutavad eelkõige taotleja täiendatud põhjendusi piirkondliku ehitusmaavara vajaduse, rohevõrgustiku mõju ulatuse ja keskkonnamõjude vähesuse kohta.

Taotlejal ei ole 2026 seletuskirjas esitatud uued väited piisavalt tõendatud, et lükata ümber Põlva Vallavolikogu 19.05.2025 otsuse aluseks olnud kaalutlusi. Eelkõige puudub sõltumatu hinnang piirkondliku ehitusmaavara vajaduse, rohevõrgustiku toimimise ning kavandatava tegevuse kumulatiivsete mõjude kohta. Taotleja põhjendab vajadust maardlate paiknemise kaardiga (joonis 1) ning rohevõrgustiku mõju vähesust ruumilise paiknemise kaardiga (joonis 2), kuid esitatud joonised ei asenda sõltumatut mõjuanalüüsi ega rohevõrgustiku toimivuse eksperthinnangut. Seetõttu peab vald põhjendatuks nõuda enne lõpliku seisukoha kujundamist täiendavat mõjuanalüüsi või rohevõrgustiku toimivuse eksperthinnangut vastavalt üldplaneeringu punktidele 7.4.6 ja 11.3.2.

Keskkonnaamet on oma 19.06.2026 kirjas märkinud, et käesolevas menetlusetapis oodatakse kohalikul omavalitsuselt põhimõttelist hinnangut, kas kaevandamine taotluses märgitud asukohas

on kohalikke olusid arvestades sobiv või mitte. Keskkonnaamet on selgitanud, et kavandatava tegevuse võimalikke mõjusid hinnatakse menetluse järgmises etapis KMH vajalikkuse eelhinnangu koostamisel ning eelhinnang edastatakse asjaomasele kohalikule omavalitsusele seisukoha andmiseks.

Kuna olemasolevate andmete põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata kavandatava tegevuse mõju rohevõrgustiku toimimisele ega välistada olulist kumulatiivset mõju koos piirkonna teiste kaevandamisaladega, peab vald põhjendatuks nende mõjude täiendavat hindamist keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnangu koostamisel.

Keskkonnaamet edastas 28.08.2026 kirjaga nr DM-136771-8 Kadaja III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse keskkonnamõju hindamise (KMH) eelhinnangu eelnõu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu Põlva Vallavalitsusele seisukoha saamiseks. Keskkonnaamet on 28.08.2026 koostatud eelhinnangu eelnõus leidnud, et Kadaja III liivakarjääri rajamisega ei kaasne olulist keskkonnamõju ning KMH algatamine ei ole vajalik. Samas ei muuda nimetatud järeldus kohaliku omavalitsuse õigust kujundada seisukoht kaevandamise sobivuse kohta kohalikke olusid arvestades. Vallavolikogu hinnang tugineb lisaks keskkonnamõjudele ka ruumilise arengu, rohevõrgustiku ja avaliku huvi kaalutlustele.

Eelhinnang koostati taotluses esitatud andmete, Maa- ja Ruumiameti kaardirakenduste, Põlva maakonnaplaneeringu, Põlva valla üldplaneeringu, üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“, Metsaregistri andmete ning muude asjakohaste materjalide alusel, lähtudes kavandatava tegevuse asukohast, mahust ja võimalikest keskkonnamõjudest. Eelhinnangus analüüsiti kavandatava kaevandamise mõju põhjaveele, pinnaveele, välisõhule, müratasemele, rohevõrgustiku toimimisele, loomastikule, linnustikule, maastikupildile ning inimese tervisele ja heaolule. Kuna mäeeraldis asub rohevõrgustiku tugialal, hinnati eraldi mõju loomade liikumisele ja rohevõrgustiku sidususele.

Eelhindamise tulemusena jõuti järeldusele, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju ning keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik. Otsus põhineb asjaolul, et tegevus ei mõjuta Natura 2000 alasid ega kaitstavaid loodusobjekte, kaevandamine toimub põhjaveetasemest kõrgemal ega muuda põhjaveerežiimi, hinnangulised müra- ja tolmutasemed jäävad leevendusmeetmete rakendamisel lubatud piiridesse ning mõju rohevõrgustikule, maastikule ja kaitsealustele liikidele on ajutine ning leevendatav. Seetõttu otsustas Keskkonnaamet jätta KMH algatamata, seades samas keskkonnaloale mitmed kohustuslikud keskkonnameetmed võimalike häiringute vältimiseks ja vähendamiseks. Keskkonnaamet on pidanud vajalikuks rakendada mitmeid keskkonnameetmeid häiringute vähendamiseks ning rohevõrgustiku toimimise, loomastiku ning linnustiku kaitseks. Põlva Vallavolikogu peab nimetatud meetmete rakendamist vältimatuks eelduseks keskkonnaloa andmise kaalumisel ning kujundab sellest lähtudes tingimusliku nõusoleku.

Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

Rakendamisega seotud tegevused, kulud/tulud

Otsuse rakendamisega ei kaasne Põlva valla eelarvele tulusid ega kulusid.

Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine

Otsuse eelnõu on heaks kiidetud Põlva Vallavalitsuse poolt 10.09.2026 ning edastatud menetlemiseks Põlva Vallavolikogule.

Vallavolikogu arengu- ja planeeringukomisjoni koosolek toimub 11.09.2026.

Otsuse jaotuskava

Edastada otsus Keskkonnaametile- info@keskkonnaamet.ee

-Delta kaudu teadmiseks: Kärt Kolpakov

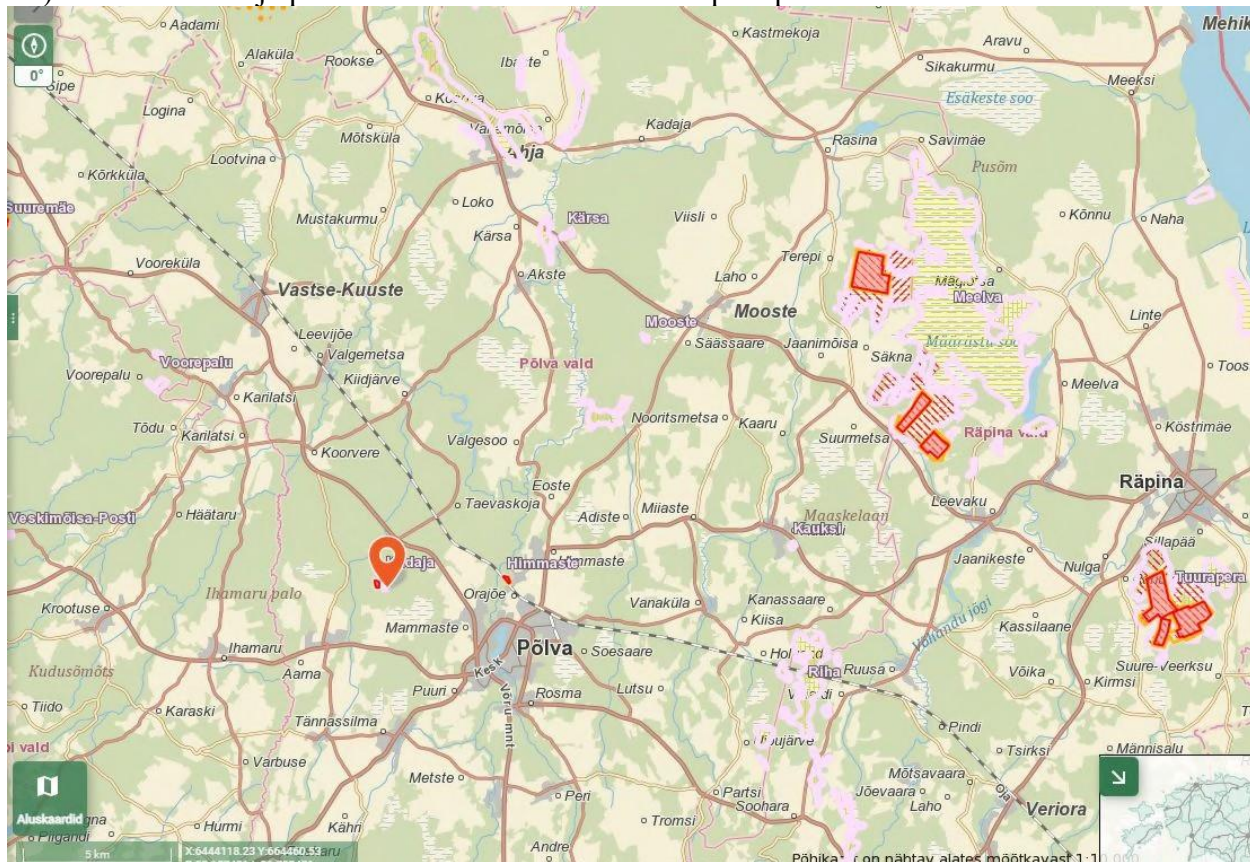
Eelnõu koostaja

Kärt Kolpakov

keskkonnaspetsialist

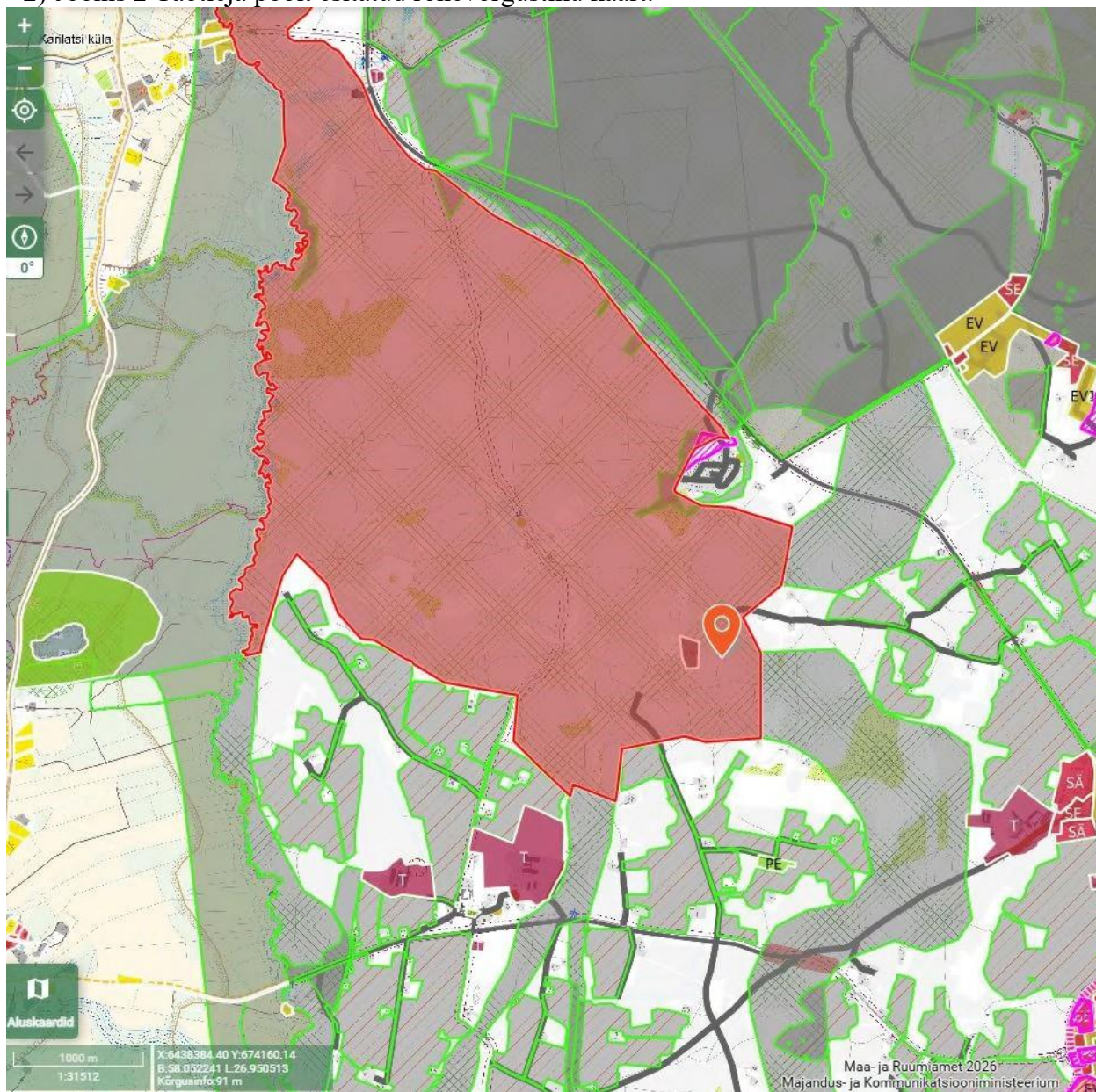
Lisa 1 - Suuremäe Karjäär OÜ „Kadaja III Liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnavalua
taotlus“ seletuskiri 2026 välja toodud joonised koos jooniste pealdisega

1) Joonis 1 Taotleja poolt esitatud ülevaade Põlva-Räpina piirkonna maardlatest.

Joonis 1. Väljavõte maardlate kaardirakendusest Maa- ja Ruumiameti geoportaalist taotletava Kadaja III liivakarjääri (punane „knopka“). Suurel alal Põlva ja Räpina piirkonnas seni liivakarjäärid sisuliselt puuduvad. Põlva külje all asuv Himmaste liivakarjäär pole avatud, sest puudub juurdepääs. Punased viirutatud alad Räpina ümbruses tähistavad turbavälju.

2) Joonis 2 Taotleja poolt esitatud rohevõrgustiku kaart.

Joonis 2. Väljavõtte planeeringute kaardirakendusest Maa- ja Ruumiameti geoportaalist taotletava Kadaja III liivakarjääriga (punane „knopka“). Taotletav liivakarjäär asub ulatusliku, rohkem kui 14 000 hektari suuruse rohevõrgustiku tugiala (joonisel punase ristviirutatud alana) idaservas, kus liiva päevasel ajal kaevandamine ei häiri rohevõrgustiku toimimist ega metsloomade liikumist.

3) Joonis 3 Varasemate ja kavandatava karjääri paiknemine Kadaja maardlas.

Joonis 3. Ülevaade taotletava Kadaja III liivakarjääri piirkonnast ortofotol Maa- ja Ruumiameti geoportaalist. Varasem pikaaegne kaevandamine Kadaja maardlas pole avaldanud negatiivset mõju piirkonna loodusele ja inimeste elukeskkonnale. Omaaegse Kadaja karjääri ala on korrastatud ja taasmetsastatud, TREV-2 Grupp AS-i liivakarjääri varu on ammendumas ja lähiaastatel karjääri ala korrastatakse (taasmetsastatakse). Taotletaval karjääri alal kavandatakse kaevandamise alustamist lõunaosast, järk-järgult liigutakse kaevandamisega põhja poole ja kaevandatud alad korrastatakse etapiviisiliselt tehniliselt esimesel võimalusel ja metsastatakse.